

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ รุ่นที่ 18
ระหว่างวันที่ 15 - 16 ธันวาคม 2565

1. หลักการและเหตุผล

ตามที่พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2558 ได้ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2558 โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2559 เป็นต้นไป พระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้ผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการจะต้องผ่านการอบรมมาตรฐานความปลอดภัยและความมั่นคงซึ่งเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้งในทุกสามปี ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับจุลินทรีย์และสารชีวภาพ ที่อยู่ในสถาบันการศึกษา หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทเอกชน จึงจำเป็นต้องได้รับการอบรมเบื้องต้นเพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย และสามารถป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อม ผู้ที่ต้องใช้จุลินทรีย์หรือพิษจากสัตว์ จึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการอบรมความปลอดภัยทางชีวภาพตามที่กฎหมายกำหนด

ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ โดยการสนับสนุนการดำเนินงานจากศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอสม.) ได้จัดทำหลักสูตรอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ ซึ่งได้ผ่านการอนุมัติโดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2562 และได้ใช้หลักสูตรนี้อบรมให้กับคณาจารย์ นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ และนิสิตในสังกัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตลอดจนบุคคลภายนอกจนถึงปัจจุบัน หลักสูตรดังกล่าวมีมาตรฐานตามที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ในการนี้จึงได้จัดการอบรมให้กับบุคคลภายนอกที่ประสงค์เป็นผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์หรือต้องยื่นหลักฐานการอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ ตามหลักสูตรของหน่วยงานหรือองค์กรที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ประกาศรับรองแก่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการอบรมความปลอดภัยทางชีวภาพตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย มีมาตรฐานตามพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย และเป็นการเผยแพร่ความรู้แก่สังคม

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติและวิธีปฏิบัติด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพแก่บุคคลที่ประสงค์เป็นผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับจุลินทรีย์และสารชีวภาพปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย
- 2.2 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการ
- 2.3 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมที่เป็นผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ได้รับการอบรมตามมาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด สามารถสอบผ่านการวัดความรู้เพื่อรับวุฒิบัตร

3. หัวข้อการอบรมและกำหนดการฝึกอบรม

วันที่ 15 ธันวาคม 2565	
ภาคบรรยาย	
8.00-8.25 น.	ลงทะเบียน
8.25-8.30 น.	กล่าวรายงานโดยหัวหน้าภาควิชาจุลชีววิทยา ศาสตราจารย์ ดร. ธนาภัทร ปาลกะ พิธีเปิด โดยผู้อำนวยการศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) ศาสตราจารย์ ดร.ธีรยุทธ วิไลวัลย์
8.30-10.00 น.	กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบชัย ภัทรกุลวณิชย์
10.00-10.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.15-11.15 น.	หลักการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ ศาสตราจารย์ ดร.ธนาภัทร ปาลกะ
11.15-12.15 น.	การปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพและระดับความปลอดภัยทางชีวภาพของห้องปฏิบัติการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพัฒน์ เจริญพรวัฒนา
12.15-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	การจัดการความเสี่ยง (Biorisk Management) ศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ เร่งพิพัฒน์
14.00-15.30 น.	อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย อาจารย์ ดร. ชมพูนิกข์ กาญจนพังคะ
15.30-15.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.45-16.45 น.	อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล อาจารย์ ดร. ชมพูนิกข์ กาญจนพังคะ
วันที่ 16 ธันวาคม 2565	
7.30-8.00 น.	ลงทะเบียน
8.00-9.00 น.	การทำลายเชื้อโรค ดร.ธัญนุช เกรียงไกรพิพัฒน์
9.00-10.00 น.	การจัดการสารชีวภาพรั่วไหล ดร.ธัญนุช เกรียงไกรพิพัฒน์
10.00-10.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.15-11.15 น.	การจัดการขยะติดเชื้อ ดร.ธัญนุช เกรียงไกรพิพัฒน์
11.15-12.15 น.	การขนส่งเชื้อโรค รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลี ยมภักดิ์
12.15-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน

การฝึกภาคปฏิบัติการ (แบ่งกลุ่ม)

เวลา	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
13.00-14.00 น.	PPE	Spill	Lab Design
14.00-15.00 น.	Spill	Lab Design	PPE
15.00-16.00 น.	Lab Design	PPE	SPILL
16.00-16.10 น.	พักรับประทานอาหารว่าง		
16.10-16.40 น.	ทดสอบหลังเข้ารับการอบรม		

การฝึกอบรมภาคปฏิบัติการ

1. การสวมใส่และการถอดอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (PPE)
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ เร่งพิพัฒน์/อาจารย์ ดร. ชมพูนิกข์ กาญจนพิงคะ)
2. การออกแบบสถานที่ การจัดวางเครื่องมือและอุปกรณ์ในสถานปฏิบัติการ (Lab Design)
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพัฒน์ เจริญพรวัฒนา/ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบชัย ภัทรกุลวณิชย์)
3. การจัดการสารชีวภาพรั่วไหล (SPILL)
(อาจารย์ ดร.ธัญนุช เกรียงไกรพิพัฒน์/ศาสตราจารย์ ดร ธนาภัทร ปาลกะ/)

หมายเหตุ กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

4. รูปแบบการดำเนินการและวิธีการจัดอบรม

เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบ่งเป็นภาคบรรยายและปฏิบัติการ

4.1 ภาคบรรยาย “ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ”

4.4 ภาคปฏิบัติการ “ความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการ”

มีรายละเอียดดังแสดงในตาราง

5. หน่วยงานที่รับผิดชอบและร่วมจัดการอบรม/หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน/ผู้รับผิดชอบโครงการ

5.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบและร่วมจัดการอบรม

ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับ ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.)

5.3 ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบชัย ภัทรกุลวณิชย์ หัวหน้าโครงการฝึกอบรม

6. ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม

6.1 ระยะเวลาการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

วันที่ 15 - 16 ธันวาคม 2565

6.2 ระยะเวลาดำเนินการจัดเตรียมการฝึกอบรมและสรุปรายงาน

วันที่ 17 ตุลาคม 2565 – 16 มกราคม 2566

7. สถานที่จัดอบรม

7.1 ภาคบรรยายจัดอบรม ณ ห้องบรรยายบานเย็น สายัณห์วิภิสิต ชั้น 15 อาคารมหาวชิรุณหิศ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7.2 ภาคปฏิบัติการ ณ ภาควิชาจุลชีววิทยา อาคารมหาวชิรุณหิศ ชั้น 13,14,16 คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา 1 ชั้น 14 ห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา 2 และ 3 ชั้น 13 ห้องเรียนและห้องประชุมภาควิชา ชั้น 16

8. คุณสมบัติของผู้เข้าอบรมและจำนวน

8.1 บุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ประสงค์เป็นผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ที่จำเป็นต้องได้รับการอบรมความปลอดภัยทางชีวภาพตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน 150 คน

9. การลงทะเบียน และอัตราค่าลงทะเบียน

9.1 สมัครลงทะเบียนออนไลน์ได้ที่ <https://www.shecu.chula.ac.th/home/train-table.asp>
หัวข้อการอบรมด้านชีวภาพ สำหรับบุคคลภายนอก รุ่นที่ 18 ระหว่างวันที่ 15 - 16 ธันวาคม 2565

ลงทะเบียนได้ตั้งแต่วันที่ 17 ตุลาคม ถึง 11 พฤศจิกายน 2565

9.2 ค่าลงทะเบียน 3,500 บาท/คน*

ชำระค่าลงทะเบียนภายในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2565 (ช่องทางการชำระเงินบนเว็บลงทะเบียน) ส่งหลักฐานการชำระเงินทาง e-mail : biosafety.cu@gmail.com

9.3 สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

คุณวันวิสา สุตสมัย โทร. 099-334-5050 (ผู้ประสานงานจากศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

คุณวีระศักดิ์ จงเฟื่องปริญญา โทร. 085-045-2299 (ผู้ประสานงานฝ่ายดำเนินการจัดอบรม)

หรือ e-mail : biosafety.cu@gmail.com

*บุคลากร ข้าราชการ ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ จากหน่วยงานต่างๆที่ได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาเข้าร่วมอบรมได้โดยไม่ถือเป็นวันลา มีสิทธิ์เบิกค่าลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายต่างๆได้ตามระเบียบทางราชการต้นสังกัด

10. การประเมินผลผู้เข้าอบรม

10.1 ผู้เข้าอบรมทำข้อสอบ (pretest) ผ่านระบบออนไลน์ตามความสมัครใจ เพื่อวัดความรู้ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพก่อนการอบรม

10.2 ผู้เข้าอบรมที่ต้องการวุฒิปัตรต้องเข้าร่วมฟังภาคบรรยายและฝึกปฏิบัติการรวมไม่น้อยกว่า 80% และทำข้อสอบแบบออนไลน์เมื่อสิ้นสุดการอบรมภายในเวลาที่กำหนดและได้รับคะแนนไม่น้อยกว่า 70% จึงถือว่าผ่านการอบรมและได้รับวุฒิปัตรรับรองการอบรม

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

11.1 ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ทราบแนวทางและวิธีการปฏิบัติที่ปลอดภัยเมื่อทำงานกับจุลินทรีย์

11.2 ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย สามารถป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม

11.3 ผู้เข้ารับการอบรมที่เป็นผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ได้รับการอบรมตามมาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย

11.4 ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสารชีวภาพได้

12. คณะผู้ดำเนินงาน

12.1 วิทยากรและผู้ช่วยวิทยากร (ภาคบรรยายและภาคปฏิบัติการ)

12.1.1 วิทยากรจากภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบชัย ภัทรกุลวณิช (วิทยากรและวิทยากรผู้ดำเนินรายการ)

ศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ เร่งพิพัฒน์

ศาสตราจารย์ ดร. ธนาภัทร ปาลกะ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูลี ยมภักดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัฒน์ เจริญพรวัฒนา

อาจารย์ ดร. ชมพูนิกข์ กาญจนพิงคะ

12.1.2 วิทยากรผู้เชี่ยวชาญภายนอก

ดร. ธัญนุช เกรียงไกรพิพัฒน์

12.1.3 ผู้ช่วยวิทยากรภาคบรรยายและปฏิบัติการจากภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์

นายวีระศักดิ์ จงเฟื่องปริญญา

นางสาววัชร จาดไร่ชิง

นางสาวนันทธร เการาช

นางสาวศุภสุตา ผลสวัสดิ์

12.2 ผู้ประสานงานจากศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร.วรลักษณ์ มั่นสวัสดิ์

ดร.ขวัญนภัส สรโชติ

นางสาววันวิสา สุดสมัย

นายอภิสิทธิ์ ตุมลักษณ์

13. สัมฤทธิ์ผลของโครงการ

13.1 ผลผลิต

การจัดฝึกโครงการอบรมความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ

13.2 ตัวชี้วัดผลผลิต

13.2.1 ผู้เข้าอบรมผ่านการฝึกอบรมและได้รับวุฒิบัตรจำนวนไม่น้อยกว่า 90%

13.2.2 แบบประเมินผลความพึงพอใจผู้เข้าอบรมไม่น้อยกว่า 3.50